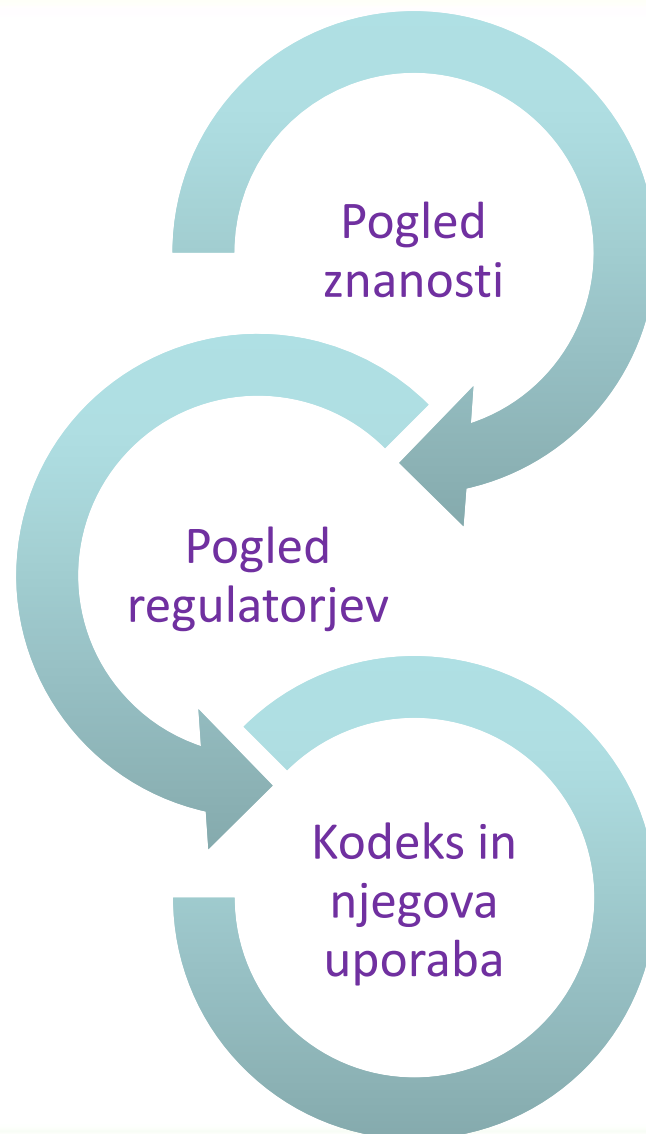

Mednarodni kodeks etike (IESBA) in njegova uporaba

21. konferenca revizorjev
8. september 2020

Katarina Sitar Šuštar

Etično odločanje

- Pomen kodeksov etike: vplivajo tako na vedenje kot na odločanje
- Faktorji, ki vplivajo na etično odločanje:
 - *Kodeksi etike*
 - *Filozofska usmerjenost*
 - *Verska prepričanja*
 - *Kulturne vrednote*
 - *Moralna zrelost*
 - *Spol*
- Vplivi različnih okvirov ("principles based" in "rules based") na etično odločanje
- Vpliv delovnega okolja v revizijskih družbah na revizorjevo neodvisnost (komercialna logika vs. strokovnost)

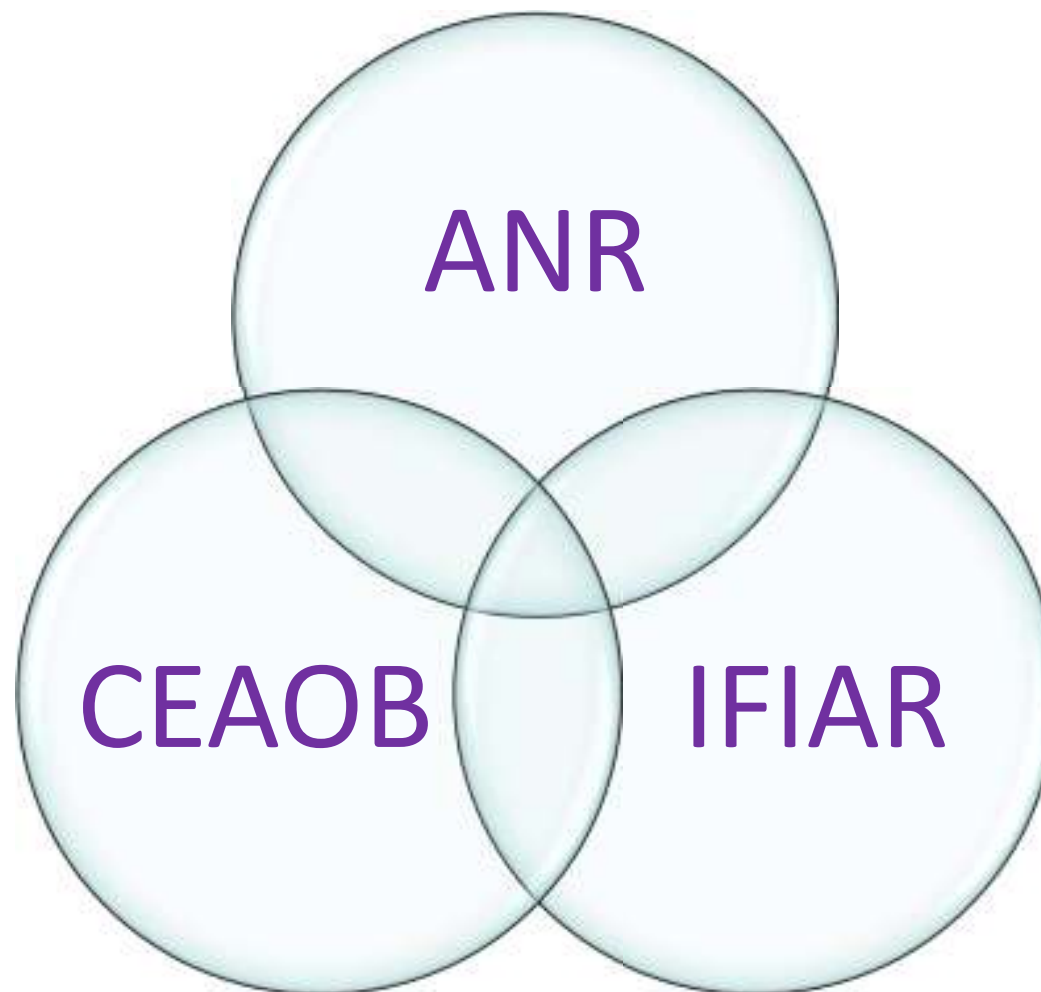

Vpliv okolja na etiko

- Izvajanje kodeksa je odvisno predvsem od poznavanja le-tega:
 - *Pomen izobraževanja etike na terciarni ravni*
 - *Vpliv revizijskih družb pri izboljšanju poznavanja kodeksa med zaposlenimi*

Žvižgaštvo

- Pripadnost poklicu vpliva na verjetnost poročanja neetičnih ravnanj, pripadnost družbi pa vpliva na vztrajnost pri poročanju
 - verjetnost in vztrajnost poročanja neetičnih ravnanj naraščata, ko se pripadnost revizorja oddaljuje od pripadnosti sodelavcem in se približuje pripadnosti družbi
- Pomen vzpostavitve varnega okolja za zaščito žvižgačev
- Pomen krepitev zavedanja o obstoječi pravni zaščiti žvižgačev

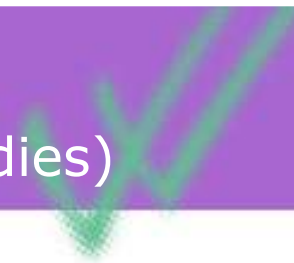

Ugotovitve ANR za leti 2018 in 2019

Ugotovitev	Vrsta ugotovitve	Vir
Pravilnik o obvladovanju kakovosti ne vsebuje določb glede neodvisnosti ... in ni prilagojen noveli ZRev-2 in spremembam novega Mednarodnega kodeksa etike računovodskih strokovnjakov	Pomanjkljivost	Letno poročilo ANR 2019
Revizijska družba nima vzpostavljenih formalnih sestankov niti zapisnikov sestankov, iz katerih bi bila razvidna komunikacija oziroma prenos informacij znotraj revizijske družbe (podlaga: Kodeks)	Pomanjkljivost	Letno poročilo ANR 2019
Kršitev Kodeksa v zvezi z neprimernim in zavajajočim oglaševanjem revizijske družbe	Izrečen ukrep nadzora	Letno poročilo ANR 2018
Pomanjkljive usmeritve in postopki za zagotavljanje neodvisnosti na podlagi zahtev Uredbe in ZRev-2	NP	Letno poročilo ANR 2018
Neučinkovit sistem za spremljanje števila let opravljanja revizije računovodskih izkazov s strani ključnega revizijskega partnerja pri istem naročniku revizije	NP	Letno poročilo ANR 2018

NP... ni podatka

- Cilji:
 - Podpirati kakovost revidiranja*
 - Vzdrževati in povečevati zaupanje investorjev in javnosti v finančno poročanje*
- Tradicija
- Odvisnost od članov (nadzornikov)
- Enotna metodologija za izvedbo nadzorov (Common Audit Inspection Methodology – CAIM) – prenova zaradi sprememb Kodeksa
- Eden od regulatorjev med 3 najpomembnejšimi kršitvami, za katere so bile izrečene sankcije, navaja nespoštovanje etičnih standardov

- 55 neodvisnih globalnih regulatorjev
- Rezultati nadzora Big 6 (BDO, Deloitte, EY, Grant Thornton, KPMG, PwC) – identifikacija trendov nadzorstvenih ugotovitev
- Ugotovitve po področjih nadzora

Izvedbe posameznih poslov

Skladnost z etičnimi zahtevami in neodvisnost

Človeški viri

Spremljanje (Monitoring)

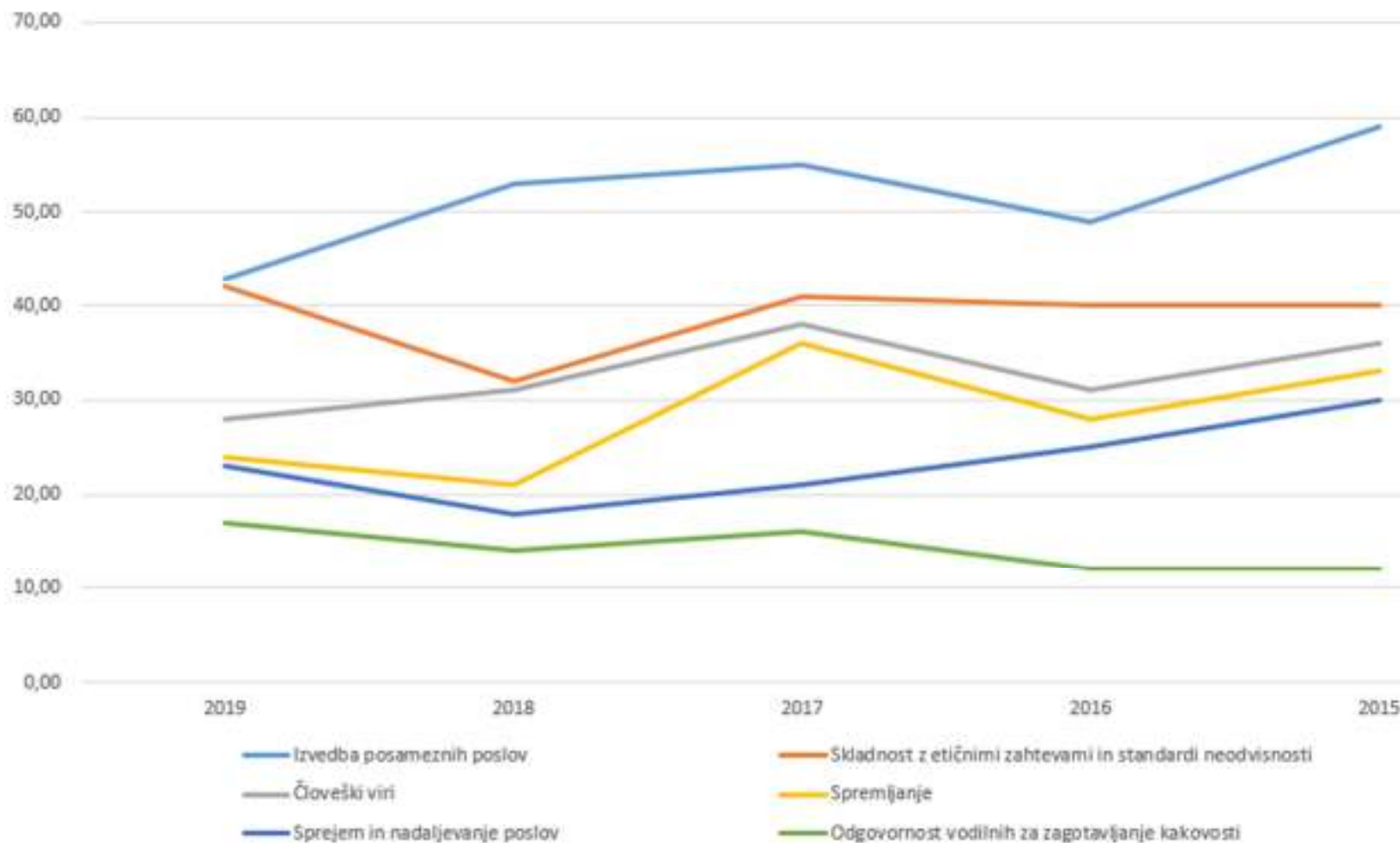
Sprejem in nadaljevanje poslov

Odgovornost vodilnih za zagotavljanje kakovosti

Ugotovitve IFIAR

(International Forum of Independent Audit Regulators)

Deleži ugotovitev (v%) po posameznih področjih nadzora med 2015 in 2019

Najpogostejše kršitve na področju skladnosti z etičnimi zahtevami in neodvisnostjo:

1. *Nadzor nad neodvisnostjo zaposlenih v RD*
2. *Ovrednotenje nerevizijskih storitev za revizijske stranke*
3. *Zagotavljanje rotacije revizijskih partnerjev*
4. *Nesposobnost zagotavljanja zanesljivega sistema sledenja povezav z revizijskimi strankami in rednega ažuriranja informacij v teh sistemih*
5. *Pomanjkljivo komuniciranje z RK o zadevah, ki se nanašajo na neodvisnost RD*
6. *Pomanjkljivosti pri ohranjanju neodvisnosti zaradi finančnih razmerij z naročniki*
7. *Kršitve neodvisnosti zaradi poslovnih razmerij v času opravljanja revizij oz. poslov dajanja zagotovil*
8. *Kršitve neodvisnosti zaradi zaposlitev članov revizijskih delovnih skupin pri (bivših) revizijskih strankah*

Struktura Kodeksa

1. del: Ravnanje v skladu s Kodeksom

Razdelki 100 do 199

velja za vse računovodske strokovnjake

2. del: Računovodski strokovnjaki v gospodarstvu

Razdelki 200 do 299

3. del: Računovodski strokovnjaki v javni praksi

Razdelki 300 do 399

4. del: Mednarodni standardi neodvisnosti

4A: Neodvisnost pri revizijah in preiskavah

Razdelki 400 do 899

4B: Neodvisnost pri poslih dajanja zagotovil, ki niso revizijski posli in posli preiskovanja

Razdelki 900 do 999

Pojmovnik

velja za vse računovodske strokovnjake

Namen Kodeksa je opredeljen v treh točkah:

1. Kodeks določa temeljna načela etike za računovodske strokovnjake, ki odražajo poklicno priznavanje odgovornosti za javni interes. Ta načela določajo standard obnašanja, ki se pričakuje od računovodskega strokovnjaka.
2. Kodeks zagotavlja konceptualni okvir, ki ga morajo računovodski strokovnjaki uporabljati, da bi lahko prepoznali, ovrednotili in obravnavali nevarnost za ravnanje v skladu s temeljnimi načeli.
3. V primeru revizijskih poslov, poslov preiskovanja in drugih poslov dajanja zagotovila kodeks določa Mednarodne standarde neodvisnosti, ki so bili določeni z uporabo konceptualnega okvira za nevarnost za neodvisnost pri teh poslih.

Temeljna načela Kodeksa

1. Neoporečnost: računovodski strokovnjak mora biti odkrit in pošten v vseh strokovnih in poslovnih razmerjih (Z111.1); neoporečnost pomeni pošteno poslovanje in resnicoljubnost (111.1. G1);
2. Nepriistranskost: ne sme ogroziti strokovnih ali poslovnih presoj zaradi pristranskosti, navzkrižja interesov ali nedovoljenega vpliva drugih (Z112.1) in ne sme opravljati strokovne naloge, če okoliščina ali razmerje neupravičeno vpliva na njegovo presojo v zvezi s to nalogo (Z112.2);
3. Strokovna usposobljenost in potrebna skrbnost za doseganje in ohranjanje strokovnega znanja in veščin ter prizadevno delo v skladu z veljavnimi tehničnimi in strokovnimi standardi (Z113.1); ob tem mora sprejemati primerne ukrepe, da strokovno podrejenim osebam zagotovi ustrezno usposabljanje in nadzor (Z113.2);
4. Zaupnost: spoštovanje zaupnosti informacij, ki se pridobijo kot rezultat strokovnih in poslovnih razmerij (Z114.1) ter
5. Poklicu primerno obnašanje: ravnanje v skladu z zakoni in drugimi predpisi in izogibanje kakršnemukoli ravnanju, ki bi lahko omajalo ugled poklica (Z115.1).

Konceptualni okvir Kodeksa

Konceptualni okvir Kodeksa določa pristop računovodskega strokovnjaka k:

1. Prepoznavanju **nevarnosti neskladja** s temeljnimi načeli Kodeksa
2. Ovrednotenju prepoznanih nevarnosti in
3. Obravnavanju prepoznanih nevarnosti tako, da se jih odpravi ali zmanjša na sprejemljivo raven

Ob tem:

- strokovna presoja,
- pozornost na nove informacije in spremembe dejstev in okoliščin ter
- uporaba testa preudarne in dobro obveščene tretje stranke.

Nevarnosti neskladja s temeljnimi načeli Kodeksa

Nevarnosti za ravnanje v skladu s temeljnimi načeli, sodijo v eno ali več naslednjih kategorij (120.6 G3):

- nevarnost koristoljubja,
- nevarnost pregledovanja lastnega dela,
- nevarnost zagovarjanja,
- nevarnost domačnosti,
- nevarnost ustrahovanja,

pri čemer okoliščina lahko povzroči več vrst nevarnosti, ki lahko vplivajo na skladnost z več temeljnimi načeli (120.6 G4).

Primeri: spletna stran IESBA

Exploring the IESBA Code

The Fundamental Principles and The Conceptual Framework

Independence, Conflicts of Interest, and Inducements

NDCLAR

